

1/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Käesolevad embrüote ja sugurakkude külmutamise ja säilitamise üldtingimused (edaspidi **Tingimused**) reguleerivad kliendi ja säilitaja ning kolmanda isiku õiguseid, kohustusi ning vastutust embrüote, munarakkude ja seemnerakkude külmutamisel ja säilitamisel (edaspidi **Teenused**) Nova Vita kliinikus. Embrüote ja sugurakkude külmutaja ja säilitaja on Aktsiaselts Nova Vita Kliinik (registrikood 10285009, rakkude, kudede ja elundite käitlemise tegevusloa nr 4, edaspidi **Kliinik**). Tingimused kuuluvad lepingu (edaspidi **Leping**) juurde, mille on sõlminud Kliinik ja Lepingus nimetatud klient või kliendid (edaspidi **Klient või Kliendid**) ning on selle lahutamatu osa.
- 1.2. Kui kunstlikku viljastamist sooviv naine pöördub Kliinikusse koos meessoost partneri või naissoost abikaasaga, on Leping poolteks nii kunstlikku viljastamist sooviv naine kui tema partner. Sel juhul vastutavad Kliendid Lepingust tulenevate rahaliste ja Kliiniku teavitamisega seotud kohustuste täitmise eest solidaarselt. Kui Lepingu esemeks on mittepartnerannetaja sugurakkude külmutamine ja säilitamine, loetakse Leping mittepartnerannetaja suhtes kolmandat isikut kaitsvaks lepinguks VÕS § 81 mõttes.
- 1.3. Tingimustes kasutatakse mõisteid vastavalt kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadusele. Seejuures:
 - (a) "Partnerannetaja" on kunstlikku viljastamist sooviva naise meessoost partner, kes loovutab oma sugurakke naise kunstliku viljastamise eesmärgil ning avaldab, et kunstliku viljastamise teel sündiv laps loetakse temast põlvnevaks.
 - (b) "Mittepartnerannetaja" on sugurakudoonor (meessoost spermadoonor või naissoost munarakudoonor), kelle isik on Kliendile teada ning kes avaldab, et kunstliku viljastamise teel sündivat last ei loeta temast põlvnevaks. Mittepartnerannetaja ei ole Lepingu pooleks. Mittepartnerannetuse korral on Leping mittepartnerannetaja isikut kaitsev ning mittepartnerannetaja avalduse alusel tema sugurakud ja/või sugurakkudest loodud embrüod hävitatakse.
 - (c) "Anonüümne doonor" on sugurakudoonor (meessoost spermadoonor või naissoost munarakudoonor), kelle isik ei ole Kliendile teada ning kelle puhul ei loeta kunstliku viljastamise teel sündivat last temast põlvnevaks.
- 1.4. Külmutamise ja säilitamise tasu maksab Klient vastavalt hinnakirjale, mis on Kliendile kättesaadavaks tehtud Kliiniku kodulehel. Säilitamise tasu arvestatakse **ühe säilitamisperioodi (12 kalendrikuud)** kohta. Säilitamisperiood algab külmutamise päevast.
- 1.5. Alates teisest säilitamisperioodist, hüvitab Kliinik Kliendile 50% säilitamisperioodi (12 kuud) säilitamistasust ainult juhul, kui Klient kasutab kõik säilitatavad sugurakud

2/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

või embrüod ära või ütleb Lepingu üles käimasoleva säilitamisperioodi esimese 6 kuu jooksul. Muudel juhtudel, kaasa arvatud osade sugurakkude või embrüote ärakasutamisel, säilitamistasu hüvitamist ei toimu.

- 1.6. Kui sugurakkude või embrüote külmutamine ja säilitamine on kaetud Eesti Tervisekassa poolt, väheneb Kliendi poolt tasumisele kuuluv tasu Eesti Tervisekassa poolt hüvitatavas ulatuses.
- 1.7. Kliinikul on õigus teha muudatusi sugurakkude ja embrüote säilitamise hindades, teavitades sellest Kliendi ette vähemalt 2 (kaks) kuud. Klient on kohustatud eelnimetatud aja jooksul teavitama Kliinikut hinnamuutusega mittenõustumisest ning vastava Kliendipoolse teavitusega loetakse Leping Kliendi poolt üles õelduks. Juhul kui Klient eelnimetatud aja jooksul Kliinikut ei teavita, loetakse Klient nõustunuks hinnamuutusega. Hinnamuutus hakkab kehtima järgmisest säilitamisperioodist.
- 1.8. Sugurakkude säilitamisel ei ole otsest ajapiirangut ja sugurakke võib säilitada Kliendi poolt soovitud perioodiks. Kliinik võib Lepingu kehtivuse lõppedes loovutada sugurakke teadusuuringuteks, kui Klient on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.

2. EMBRÜOTE KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE TINGIMUSED

- 2.1. Kehaväliselt on lubatud viljastada munarakku (luua embrüot) üksnes eesmärgiga see naisele üle kanda.
- 2.2. Kui embrüod külmutatakse Kliiniku poolt, siis Kliendid nõustuvad, et Kliinik külmutab ja säilitab ainult hea kvaliteediga embrüoid, millel on suurem tõenäosus säilida peale külmutamise ja sulatamise protsessi. Külmutamiseks sobilikud embrüod valitakse välja Kliiniku laboripersonali poolt.
- 2.3. Kliinik on kohustatud säilitama Kliiniku või Kliendi volitusel teise isiku poolt külmutatud embrüoid, kasutades selleks parimaid olemasolevaid vahendeid ja võimalusi.
- 2.4. Vastavalt Eestis kehtivale kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadusele on embrüoid lubatud säilitada kuni 7 aastat alates külmutamise päevast. See tähendab, et kui Leping ei ole lõppenud enne 7 aasta möödumist külmutamise päevast, siis lõpeb Leping hiljemalt 7 aastat pärast embrüote külmutamise päeva. Viidatud tähtaja möödumisel embrüod hävitatakse, välja arvatud, kui isikud, kellelt sugurakud pärinevad, on andnud nõusolekud embrüote kasutamiseks teaduslikus uurimistöös.
- 2.5. Kliendid on kohustatud teavitama Kliinikut viivitamatult muutustest oma suhtestaatuses ja abielulahutusest, samuti ühe Kliendi surmast. Kui partnerannetuses osalenud meessoost Klient sureb, võib embrüoid kasutada ühe kuu jooksul pärast mehe surma abikaasa kunstlikuks viljastamiseks, kui mees on eelnevalt selleks nõusoleku andnud. Juhul, kui vastavat nõusolekut ei ole või kui möödub eelviidatud tähtaeg, embrüod hävitatakse, välja arvatud Tingimuste punkti 2.4. viimases lauses sätestatud juhul.

3/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

- 2.6. Kui embrüo(d) on loodud mittepartnerannetaja sugurakkudest, võib embrüoid kasutada pärast mittepartnerannetaja surma juhul, kui mittepartnerannetaja on selleks eelnevalt nõusoleku andnud. Juhul, kui vastavat nõusolekut ei ole, embrüod hävitatakse, välja arvatud Tingimuste punkti 2.4. viimases lauses sätestatud juhul.
- 2.7. Lisaks muudele Tingimustes sätestatud Lepingu lõppemise alustele lõpeb embrüote säilitamise Leping automaatselt, kui:
- (a) naissoost Klient, kelle munarakust embrüo on loodud, sureb;
 - (b) partnerannetajast meessoost Klient sureb, välja arvatud juhul, kui partnerannetajast meessoost Klient on andnud eelnevalt nõusoleku kasutada tema seemnerakke naise kunstlikuks viljastamiseks ühe kuu jooksul pärast tema surma. Kui partnerannetuses osalenud meessoost Klient on andnud nõusoleku kasutada oma seemnerakke ühe kuu jooksul pärast tema surma, lõpeb Leping hiljemalt ühe kuu möödudes partnerannetuses osalenud meessoost Kliendi surmast, kui embrüot varem kunstlikuks viljastamiseks ei kasutata;
 - (c) mittepartnerannetaja esitab avalduse tema sugurakkudest loodud embrüo(te) hävitamiseks;
 - (d) mittepartnerannetaja sureb, välja arvatud juhul, kui mittepartnerannetaja sureb pärast kunstlikuks viljastamiseks nõusoleku andmist, kuid enne kunstliku viljastamise teostamist. Viimasel juhul lõpeb Leping pärast kunstliku viljastamise teostamist.

SUGURAKKUDE KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE TINGIMUSED

- 3.1. Klientide ja mittepartnerannetajate muna- ja seemnerakkude (sugurakkude) külmutamine ja säilitamine toimub üksnes Klientide ja mittepartnerannetajate nõusolekul ning kooskõlas rakkude, kudede ja elundite hankimise, käitlemise ja siirdamise seaduse ning kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadusega.
- 3.2. Kliinik on kohustatud säilitama Kliiniku külmutatud või Kliendi volitusel teise isiku poolt külmutatud sugurakke, kasutades selleks parimaid olemasolevaid vahendeid ja võimalusi.
- 3.3. Lisaks muudele Tingimustes sätestatud Lepingu lõppemise alustele lõpeb Leping automaatselt veel järgmistel juhtudel:
- (a) munarakkude külmutamiseks sõlmitud Leping lõpeb automaatselt, kui naissoost Klient, kellelt munarakud pärinevad, sureb;
 - (b) seemnerakkude külmutamiseks sõlmitud Leping lõpeb automaatselt, kui meessoost Klient, kellelt seemnerakud pärinevad, sureb, välja arvatud juhul, kui partnerannetuses osalenud meessoost Klient on andnud eelnevalt eraldi nõusoleku kasutada tema seemnerakke naise kunstlikuks viljastamiseks ühe kuu jooksul pärast tema surma. Kui partnerannetuses osalenud meessoost Klient on andnud nõusoleku

4/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

kasutada oma seemnerakke ühe kuu jooksul pärast tema surma, lõpeb Leping hiljemalt ühe kuu möödudes partnerannetuses osalenud meessoost Kliendi surmast.

- (c) kui mittepartnerannetaja esitab Kliinikule avalduse tema sugurakkude hävitamiseks;
- (d) kui mitte partnerannetaja sureb, välja arvatud juhul, kui mittepartnerannetaja sureb pärast kunstlikuks viljastamiseks nõusoleku andmist, kuid enne kunstliku viljastamise teostamist. Viimasel juhul lõpeb Leping pärast kunstliku viljastamise teostamist.

ANONÜÜMSE DOONORI SUGURAKKUDE SÄILITAMISE TINGIMUSED

- 4.1. Kliendi poolt tellitud ning anonüümsete doonorite poolt loovutatud muna- ja seemnerakkude (doonorsugurakkude) külmutamine ja säilitamine toimub üksnes doonori nõusolekul, Lepingu alusel ning kooskõlas rakkude, kudede ja elundite hankimise, käitlemise ja siirdamise seaduse ning kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadusega.
- 4.2. Kliinik on kohustatud säilitama doonorsugurakke, kasutades selleks parimaid olemasolevaid vahendeid ja võimalusi.
- 4.3. Klient on teadlik, et Taani spermapankadest tellitud doonorseemnerakkude doonoritele ei ole tehtud *Trichomonas vaginalise* analüüsi ning on kursis sellega kaasnevatest riskidest.

ARVELDAMISE TINGIMUSED

- 5.1. Kliendid on kohustatud tasuma Kliiniku poolt esitatud arveid. Arve maksmise tähtaeg on 14 päeva alates arve esitamisest.
- 5.2. Teenuste kohta koostatud arve esitatakse iga algava säilitamisperioodi alguses etteulatuvalt eelnevalt kokku lepitud säilitusperioodi eest (välja arvatud, kui on kokku lepitud teisiti).
- 5.3. Arve maksmisega hilinemisel on Kliinikul õigus lisada arvele viivis 0,066% päevas kuni arve täieliku tasumiseni.
- 5.4. Kui Leping on sõlmitud kahe Kliendiga ja kui arve on saadetud neist ühele, siis Kliinik võib kahe (2) päeva möödudes arvestada, et mõlemad Kliendid on arve kätte saanud.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

- 6.1. Kliinik töötleb Kliendi isikuandmeid kooskõlas kehtivate õigusaktidega ja vastavalt Kliiniku andmetöötlustingimustele. Teenuse osutamisel töötlevad Kliinik ja Teenuse osutamisel osalevad isikud Patsiendi andmeid tervishoiuteenuste korraldamise

5/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

seaduse, kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse, rakkude, kudede ja elundite hankimise, käitlemise ja siirdamise seaduse, Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse, raamatupidamise seaduse ja muude kohalduvate õigusaktide alusel.

- 6.2. Kliinik ja Teenuse osutamisel osalevad isikud kohustuvad hoidma saladuses neile Teenuse osutamisel või tööülesannete täitmisel teatavaks saanud andmeid Kliendi isiku ja tema tervise seisundi kohta, samuti hoolitsema selle eest, et Kliendi kohta dokumenteeritud informatsioon ei saaks teatavaks kõrvalistele isikutele, välja arvatud kui Klient on andnud selleks nõusoleku. Saladuse hoidmise kohustusest võib mõistlikus ulatuses kõrvale kalduda, kui andmete avaldamata jätmisel võib Klient oluliselt kahjustada ennast või teisi isikuid.

7. RISKID JA VASTUTUS

- 7.1. Klient on teadlik, et sugurakkude ja embrüote külmutamisega võib kaasneda mitmesuguseid riske. Kliinik külmutab ja säilitab sugurakke ja embrüoid vastavalt parimale praktikale, kuid ei vastuta sugurakkude ja embrüote käitlemise, säilitamise, transpordiga seotud ootamatute otseste või kaudsete kahjude, nõuete ja kulude eest. Kliinik vastutab üksnes oma kohustuste rikkumise eest, kui rikkumine on põhjustatud Kliiniku süü tõttu raskest hooletusest või tahtlikult.
- 7.2. Kliinik ei vastuta Kliendi saamata jäänud tulu ega mittevaralise kahju eest.
- 7.3. Kliiniku vastutus on rahaliselt piiratud kolmekordse Lepingu alusel tasutud summaga.
- 7.4. Lepingu osalised on teadlikud, et Lepingu raames säilitatavatest sugurakkudest ja embrüotest ei pruugi kõik rakud ja embrüod olla terved ja/või elujõulised peale sulatamise protsessi, vaatamata Kliiniku parimale praktikale.
- 7.5. Klient on teadlik, et embrüo(te) või säilitatud sugurakkudest loodud embrüo(te) siirdamine ei pruugi lõppeda positiivse rasedustulemusega.
- 7.6. Klient on teadlik, et kuigi uuringud on näidanud, et külmutatud sugurakkudest loodud embrüote siirdamise tagajärjel ei ole suurenenud rasedusaegsed riskid ega suurenenud haige lapse sündimise tõenäosus, võib esineda ettenägematud riske, mida ei saa välistada.
- 7.7. Klient on teadlik, et sugurakkude ja embrüote säilitamisel võib ette tulla ootamatuid tehnilisi probleeme (masinarike või muu tehniline probleem), millega võib kaasneda sugurakkude või embrüote hävimine või mis võib mõjutada tulevikus väljavaateid raseduse tekkimiseks. Kliinik ei vastuta sugurakkude või embrüote ootamatu võimaliku hävimise eest põhjustatuna masinarikke, tulekahjust, vargusest, vandalismist või mõnest muust ettenägematust asjaolust.
- 7.8. Käesolevas punktis sätestatud vastutuse piirangud ei kehti ulatuses, milles õigusaktide kohaselt ei saa Kliiniku vastutust piirata.

6/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

8. KONTAKTANDMETE MUUTUS JA MUUD TEATED

- 8.1. Kliendil on kohustus viivitamatult teavitada Kliinikut kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis oma kontaktandmete muutusest (aadress, e-post, telefoninumber). Klient kannab riski seoses kontaktandmete uuendamata jätmisega ja vastutab selle eest, et tema sugurakud või embrüod võivad minna hävitamisele, kui ta Kliinikut kontaktandmete muudatusest ei teavita ja Kliinik ei saa seetõttu Kliendiga ühendust võtta. Kuni Kliendi kontaktandmete muutumise kohta teate saamiseni loetakse kõik varasemale kontaktaadressile (sh e-kirja aadressile) edastatud teated nõuetekohaselt edastatuks.
- 8.2. Pooltevahelised Lepinguga seotud teated ja tahteavaldused (edaspidi **Teated**) esitatakse vahetult, telefoni, posti või e-kirja teel. Lepingu rikkumisest teatamine toimub ainult kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 8.3. Kõik Lepinguga seotud teated loetakse teise poole poolt kättesaaduks: (i) kui need toimetatakse kätte posti teel või kullerteenuse kaudu, kolmandal tööpäeval pärast postitamist, kui teadet ei ole tegelikult varem kätte saadud; (ii) isiklikult kättetoimetamise korral kättetoimetamise päeval; (iii) e-kirja teel kättetoimetamisel saatmisele järgneval tööpäeval.

9. LEPINGU KEHTIVUS JA LÕPETAMINE

- 9.1. Sõlmitud Leping hakkab kehtima alates külmutamise kuupäevast või rakkude/embrüote ületoomise korral kliinikusse jõudmise päevast.
- 9.2. Embrüote säilitamiseks sõlmitud Leping kehtib kuni 7 aastat alates embrüote külmutamise päevast.
- 9.3. Sugurakkude säilitamisel ei ole ajalist piirangut ja rakke võib säilitada Kliendi poolt soovitud perioodiks. Sugurakkude säilitamise Leping on tähtajatu, kui Lepingus ei ole märgitud teisiti.
- 9.4. Klient võib embrüo või sugurakkude külmutamiseks ja säilitamiseks sõlmitud Lepinguga igal ajal üles öelda, esitades Kliinikule vastava kirjaliku avalduse. Kirjalik avaldus peab sisaldama Kliendi täisnime, isikukoodi (isikukoodi puudumisel sünnikuupäeva) ja Lepinguga lõpetamise kuupäeva. Avaldus peab olema allkirjastatud digitaalselt või kliinikus kohapeal. Kui Lepinguga pooleks on kaks Klienti:
- (a) piisab Lepinguga lõpetamiseks selle Kliendi avaldusest, kelle sugurakke või kelle sugurakkudest loodud embrüoid Leping hõlmab;
 - (b) on vaja mõlema Kliendi avaldust Lepinguga lõpetamiseks, kui Leping hõlmab mittepartnerannetaja või anonüümse doonori sugurakke või nende sugurakkudest loodud embrüoid. Kui ülesütlemise avalduse esitab üks Klientidest, loetakse, et Leping on lõppenud selle Kliendi suhtes, kes avalduse on allkirjastanud ja esitanud. Seejärel vastutab Lepingust

7/7	KÜLMUTAMISE JA SÄILITAMISE ÜLDTINGIMUSED	05.2024 Dok 4
Nova Vita Kliinik • Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn, Eesti • novavita@novavita.ee • +372 605 9609 • www.novavita.ee		

tulenevate kohustuste täitmise eest ainuisikuliselt Klient, kes ei ole ülesütlemise avaldust allkirjastanud ega esitanud.

- 9.5. Leping lõpeb, kui mõlemad kliendid surevad.
- 9.6. Leping loetakse lõppenuks ka juhul, kui sugurakud või embrüod viiakse Kliendi avalduse alusel üle teise kliinikusse või biopanka.
- 9.7. Kliinikul on õigus Leping erakorraliselt üles öelda juhul, kui:
- (a) Klient hilineb arve tasumisega rohkem kui 30 päeva, või
 - (b) Kui vaatamata Kliiniku korduvatele katsetele ei ole Kliinikul ühe kuu jooksul õnnestunud Kliendiga kontakteeruda Kliendi poolt Kliinikule edastatud e-posti aadressi või telefoninumbri kaudu.
- 9.8. Lepingu lõppemisel Kliinik hävitab embrüod ja sugurakud. Lepingu lõppemisel ei väljasta Kliinik embrüoid ega sugurakke Klientidele, v.a Tingimuste punktis 9.6. kirjeldatud juhul. Embrüoid ega sugurakke ei hävitata, kui Klient on andnud nõusoleku loovutada sugurakud ja/või embrüod Lepingu lõppemisel teadusuuringuteks.

10. TINGIMUSTE MUUTMINE

Kliinikul on õigus teha Tingimustes muudatusi, kui see on tingitud õigusaktide muutumisest või ärioludest kaalutlustest. Tingimuste muutmisest teavitab Kliinik Kliente ette vähemalt 2 (kaks) kuud, saates teavituse e-posti aadressidele, mille Kliendid on Kliinikule teatavaks teinud. Klient on kohustatud kahe kuu jooksul teavitama Kliinikut Tingimuste muutmisega mittenõustumisest, esitades punktis 9.4. sätestatud nõuetele vastava avalduse. Kliendipoolse teavitusega loetakse Leping selle Kliendi suhtes lõppenuks vastavalt punktile 9.4. Juhul, kui Klient eelnimetatud aja jooksul Kliinikut ei teavita, loetakse Klient nõustunuks Tingimuste muudatusega. Tingimuste muudatus hakkab kehtima alates teavituses märgitud ajast.

KOHALDUV ÕIGUS JA VAIDLUSTE LAHENDAMINE

- 11.1. Lepingule kohaldatakse Eesti Vabariigi õigust.
- 11.2. Lepingust tekkivad vaidlused lahendatakse läbirääkimiste teel. Läbirääkimiste luhtumisel lahendatakse vaidlus Harju Maakohtus.